

Nro 22.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Mártziusnak 18 dik napján 1794.
esztendőben.*

Hadi Történetek és Környülállások.

Pichegrü a' Frantzia Jakobinusoknak nagy bálványa, és régen ohajtott Messiása, a' *Brüszszi* levelek szerént, apródonként mind előbb előbb fúrja magát, és a' mint minden környülállásokból sajditni lehet, igen közel lenni láttatik az a' szempillantás, mellyben a' közönséges jóra ügyelő Commissió által készitetett, és nékie által adattatott plánum munkába vétetődik. — *Landrecy* és *Cambray* közt egy tágas tábor hely jegyeztetett immár ki, a' mellyben számos Frantzia sereg fog le telepedni; a' *Szent*

Magdolna mellett készítettett és *Ryssel* várát fedező mély és széles sánizokkal környül vételezett tabor helyben 20 ezer, a' *Casseliben* 12 ezer, a' *Ghyveldi* táborban pedig 8 ezer ember ólalkodik. A' vezedelmen kívül lévő erösségekben fekvő katonai őrizet többnire az első requisitióból ki állott ifjú polgárokból áll, a' kik az alatt is, míg a' linea truppok az ellenséggel viaskodnának, szüntelen a' fegyverben fognak gyakoroltatni, és a' midon a' szükség kívánándja, azoknak helyekre küldtetni, a' kik vagy a' *Márs* piatzán maradnak, vagy nyavalyák, sebek, avagy más eshető szerenisétlenségek által alkalmatlanokká tettetik a' Frantzia respublikának szolgálattýára: Szórú szóra így beszélék ezt a' *Brüsszeli* levelek. Ugyan onnan tudósítatunk a' Fr. nemzet bálványának *Pichegrü* Generálnak eredetéről, életének folyásáról, és természetí 's erköltsi tulajdonságairól is. Ez a' Sansculot vezér 1788-dik elztendoben is nadrág nélküi fa tzipökön és durva szürke öltözetben járt, az az, Franciscanus barát vóit, hanem nagyobb kedve lévén a' feleslett élethez, mint a' hóltig tartó szegénységhez és szüzességhez, az az után következett elztendőben hosszú szürke köntösét, rövidebb katona ruhával tserélte fel, 's leg elsöben is a' nationalis gardisták közt szolgálit. Mind testének szép növése, mind elméjének nem utólsó tehetségei, mind rendkívül való vitézi bátorsága, és a' Fr. constitutió iránt bizonyított nagy buzgósága által égyik gráditstról a' másokra mind addig lepdegélt, míg végtére hadi vezéri méltóságra emeltetett a' közönseges jóra ügyelő Commissió által. A' mint bizonyos tudósításokból értetük 150 ezer fore szaporodott a' kórmányára bizattatott Fr. seregnek száma.

Egy más *Brüsszeli* levél így beszél a' Frantziáknak hadi készülleteikrol: Az ellenség, úgy mond, minden meg szünés nélkül készül a' tsatazáshoz, és úgy láutzik, hogy az idén több emberi vér fog

ki ontattatni, mint a' múlt esztendőekben. *Vandame* Generál keményen köszörüli fogait *Nieuport* és *Ostende* ellen, és a' miképen a' hozzánk által szökött Fr. katonák tudunkra adták, ő a' szárazon, eggy hajó sereg pedig a' vizről fogja a' nevezett erősségeinket ostromlani. *Dünkerkában* minden készületek meg vagynak e' végre tette; hanem szerentsénkre, mind a' két városban elegendő hadi őrizetünk vagyon, és, hogyha el kerülhetetlenül kívánándják a' környülállások, mind a' kettőnek környékét viz alá lehet tenni, e' mellett az Anglus fregatták sem fognak szunnyadozni.

Az Austriai hadi seregekről ellenben az a' tudósítás érkeze hozzánk, hogy annak égyik colonnéja bellyebb menvén Frantzia Országba, *Cateau Cambresis* mellett Picárdia, Artésia, és Hannóvia közt telepedett le. Febr. 24-dikén 700 főből álló Anglus gyalog sereg érkezett az *Ostendei* kikötő helybe, az után következett két napokon pedig még több, mind a' gyalogság, mind a' lovasság közzül, úgy hogy nem sokára el érkeznek a' Parlamentom által meg határozott segítő seregek, mellyeknek ez idén is a' *Yorkei* herczeg fog fő kórmányozójok lenni. A' Frantzia armádiától hozzánk mind úntalan által szökő katonaság által is nagyon öregbitetnek a' szövetséges fejedelmeknek seregeik. Múlt hólnapnak 24 dik napján, ismét nagy számmal szöktenek által, még pedig töbnire mind lovasok, és így lovaikkal 's szerfzámaikkal égyütt hagyták el a' szabadságnak zászlóját, nem tartván magokat az erőszakkal belőlök ki fartsart esküvéseknek meg tartására köteleseknek lenni. Nyóltz napig tartó gondolkozásra való idő engedtetett nékiek a' magok meg határozásokra, akarnak é nállunk hadi szolgálatot venni avagy nem. A' kik az elsőbre fogják magokat meg határozni, szabad választás engedtetik nékiek ahoz a' regementhez menni, a' melly nékiek leg inkább tettik; ellenben a' kik

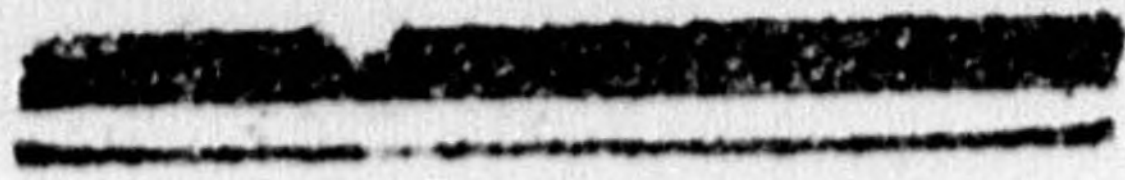
a' meg határozott idő alatt, sem eggy, sem más részre meg nem határozzák magokat, négy nap alatt ki kell nékiük Belgyiomból lódúlni.

Virtonból az Austriai Luxenburgi tartomány-nak eggy városotskájából az a' tudósítás érkezék hozzánk, hogy a' *Sedan* - *Stenajban* és *Montmediben* fekvő Frantzia őrizet Febr. 28 dik napján, reggeli 8 órakor ki tsapván, *Harnoncourtra* rohant. Mindgyárt az első lárma jel adásra, két helységnek lakosai, és a' Császár könnyű szerű lovas regementéből 40 ember öszve futottanak, és nemtsak meg nem rettentek a' Frantziáknak számoktól és ágyúzásoktól, sőt inkább derekasan viselték magokat ellenek, és az ellenség által helységekben gerjesztetett tüzet szerentséssen el óltották. Eggy a' lakosok közül éppen abban a' szempillantásban lötte főbe a' Frantzia reregnek, melly 1500 emberből áll vala, vezérét, a' midőn ezt kiáltotta volna: *Ellyen a' Frantzia respublica, miénk Virton*. Ennek esetén meg rettenvén, 's zürzavarba esvén az ellenség, vissza fordúlt 's el lódult.

Bouchain alatt e' folyó hólnapnak első napján eggy kis tsatátska történt az Austriai és Frantzia seregek közt, mellyben 200 kakas vesztette el életét, a' miéink közzül ellenben 7 ember esett el, és 12 kapott sebet. Eggy *Latour* dragonyos regementéből való derék tiszt 25 emberrel ki menvén portázni, *Cambray* vidékén 500 Frantzia által úgy környül kerítettett, hogy sem eggy, sem másfelé nem lehetett nékie meenni. Mit vólt mit tenni, gondolván ő is, hogy a' szerentse próbálva jó, kardot rántott embereivel égyütt, szerentséssen által vágta magát az ellenségen, még is 2 emberénél többet el nem vesztett ezen igen kétséges ki menetelű hadi próbában; ellenben egy néhányat a' földre terített az ellenség közzül.

Még eddig igen kevés officialis, az az, hadi kormányozók által jelentetett hírek érkeztek hozzánk; de úgy tartjuk, hogy nem sokára többeket fogunk hallani. *Koburg* hertzeg azt a' jelentést küldötte Mártz. 2-dik napján a' Fels. udvari hadi Cancelláriához, hogy múlt hólnapnak 28-ik napján, 300 főből álló gyalog, 's ugyan annyi lovas Frantziáság ment ki *Waterloo*-ból és *Touffleurs*-ből *Leers* ellen; de leg ottan, hogy a' miéink által egy tizt és 5 lovas le lövetett közzülök, a' többi vissza fordúlván, nem bátorkodtak tovább menni. — A' parasztoknak hiradások szerént 30 vagy 40 hóltat és sebbe esteket vittenek magokkal vissza; részünkről 7 ember kapott sebet, 's kilentz tévelyedett el.

A' Rajna vidékéről, nevezetesen, a' Bádeni Marchionátusnak anya városából *Karlsruhé*ből arról vettünk tudósítást, hogy Austriai Generál *Jordis Rastadtól* fogva egész *Hügelsheimig* meg vizsgálta a' Rajna partyát, és a' mint tapasztalta, a' viznek túlsó részén nationalis gardisták vólnak vigyázaton, imitt amott pedig parasztok. — Nemtsak Párisban, hanem Alsatziában is nagy szüksége vagyon a' kenyérnek és húsnek, másféle eleséget is ritkán lehet látni, még ritkábban kapni, kiváltképen a' szegényeknek. A' 25-dik lovas, és az 50-dik gyalog regementnek tiztyei haza árúlással vádoltatván, mindnyájan meg fogattattak, 's *Landauba* vitettek tömlötzbe. Hasonló hiveségtelenséggel vádoltattak *Landaunak* lakosai is, mellyhez képest azok közzülök, a' kik alkalmasoknak találtattak a' fegyver viselésre, a' *Vendei* rojalisták ellen küldettek, a' vének, asszonyok, és gyermekek pedig bellyebb vitettettek az országba, minekutánna minden vagyonaik kótyavetyére hányattattak vólna. — A' miképen egy valaki ki calculálta, avagy fel számlálta, 50 ezer ember futott el Alsatziából, a' Palatinátusi V. Fejedelemségből és a' Biponti hertzagségből, a' Frantziáknak oda lett bé ütésekkor, félvén ta-

pasztalt kegyetlenségeknek emészto tüzétől. — *Kolmárban*, felső Alsátziának Frantzia Országhoz tartozó fő városában, 40 Izraeliták tétettek a' gvilotiné alá, de koránt sem azért, hogy hiveségtelességben tapasztaltattak volna, hanem azért, mivel igen sok pénzek volt, mellyre régtől fogva á sétoztanak a' Frantzia despoták.

Manheim 2-dik Mártz. — Múlt hólnapnak 28 dik napját követett éjjel, 12 órakor, ágyú lövés esvén a' Rajnán túl lévő sántzban, égyfzeriben talpon vóltanak őriző seregeink, és a' mint értesünkre esett, számos Frantziaság gyülekezett őszve *Mutterstadt* mellett, kétség kívül valamit tettenek fel magokban, de a' melly fel tételek, a' miéinknek vigyázósága által héjjába valóvá tetett. *Germersheimtől* fogva a' Rajna mentében fekvő ármádia 60 ezer; a' *Lauterni* hegyek közt, és a' *Biponti* hertzegségben tanyázó 10 ezer, a' *Pirmasens* körül táborozó is 10 ezer főből állónak lenni mondatik; *Edikóbenben* pedig nagy tábori tárt rakatnak őszve. — Ugyan *Manheimből* vettük azt a' hirt is, hogy a' jövő táborozásban 90 ezer főből fog állani a' Frantziák ellen rendeltett Prussziai ármádia.

Valamint a' Prussziai, úgy az Austriai ármádia is nagy öregbülést fog venni, mind a' rekruták, mind a' Gallitziából, és Erdélyből Frantzia Ország szélére marsirozó seregek által. — *Prágából* írják, hogy múlt hólnapnak végén marsirozott ottan keresztül a' *Vécsey* huszár regemente, melly a' múlt Török háborúban igen vitézi módon viselte magát az ellenség előtt, mellynek tanúbizonyságait mostan is mellyeiken viselik sok a' l tilztek és köz emberek azon seregből, t. i. az arany és ezüst emlékeztető pénzt. Reményljük, hogy a' Frantziáktól sem fognak ezen inkább meg halni, mint meg győzettetni kívánó vitézek meg retenni, hanem inkább könyökig fogják ke-

zeiket az ellenség vérébe mártogatni, mellyhez sok szerentsét kívánunk vitéz hazánkfiainak.

Igen különös indulattal bir a' hadakozásoknak igazgatója, a' *Márs* isten, hogy bójtólni ne kellyen nékie, még előre el készíti az áldozatra szükséges állatokat. Leg inkább napkeleten és napnyúgoton szokta hatalmát mutogatni, kevés eggyessége lévén az északi fagylató brumával. — Minden *Konstántzinápolyból* jött levelek azt beszélik, hogy az Orosz és Török nemzet közt titkon lappangó gyűlölségnek tüze nem sokára lángot fog vetni, és az egész napkeletet el borítani. — Valamiképen már két ízben a' harminczadoknak meg határozása szolgáltattott a' hadakozásra alkalmatosságot, úgy mostan is e' tárgy miatt támadott a' Pétervári udvar, és Konstantzinápolyi Diván közt vetélkedés; az elsőbb egy általlyában azt akarja, hogy az Orosz jobbágyok 3-at per Centum fizessenek a' Török Országba általok bé vitetendő és onnan ki hozattatandó productumokért; az utólsóbb ellenben meg nem akarja más által kezeit köttetni eggy olly dologban, mellynek öregbitésére, vagy kissebbbitésére, minden mástól függhetetlenül uralkodó fejedelemnek szabad hatalma vagyon. Az Orosz követ a' régi traktákon és szövetségeken epiti kívánságát, 's azt mondja, hogy azoknak állandóúl meg kell tartatni; a' Török ministerium ellenben a' Suverenitásnak, avagy szabad uralkodásnak törvényein fundállya ebbéli szabad tettzését, és azt mondja, hogy az illyetén kereskedésbeli traktáknak meg határozatása, leg inkább a' környülállásoktól, és a' Statusnak szükségétől függ. A' második pont, a' melly az elsőbbnél is tsiklándoztatóbb, és a' melly miatt még hamarább háború támadhat, mint az elsőbb miatt, ebből áll, hogy a' Pétervári udvar a' Nagy Portát a' Francia nemzet ellen hadakozó fejedelmek társaságába akarja bé szerkeztetni; a' Török Császár ellen-

ben, és a' Diván eggy átallyában meg akarnak eddig való neutralitásoknak alkotmányában maradni.

A' ki a' Frantzia Jakobinusoknak fortélyait isméri, tellyességgel meg vagon arról győzöttetve, hogy a' Török és Orosz udvarok közt támadott perben különös játékot jádzanak a' N. Gyűlésnek Konstantzinápolyba küldetett spionnyai.

Az Oroszokon kívül más ellenségtől is tartanak a' musulmánok, 's talám még veszedelmesebbtől, mint sem az elsőbbek lehetnének. — Az Arábiában múlt esztendőnek vége felé támadott nyúghatatlanság, nemcsak le nem tsendesített, sőt mind inkább inkább nevekedik. Az úgy nevezett *Vehabiaknak* egész fel tételek abban áll, hogy a' mahometána vallást, melly ellen 60 esztendőktől fogva titkon szüntelen készülgetnek, eltörüllyék e' földnek szinéről. Ennek a' *Vehabi Sectának*, avagy Szakadásnak *Scheich Mahaemed Ibn Abdul Vehab* vólt első szerzője, és a' *Hedzsranak* 1143-dik esztendejében (a' mi számolásunk szerént 1730 dik esztendőben) lett leg elsőben esméretessé, és mindenfelől sok követőket nyert magának. — Ezen Secta hite ágazatának leg főbb tzikkelye oda tzelez, hogy Mahomet Prófétának koporsója öszve törettessen; hogy *Mecka* és *Medina* szent városok le rontassanak; következésképen, hogy az *Islamnak* minden vallásbeli gyakorlása, mellyet bálvány imádásnak lenni tartanak, semmivé tétetessen (u).

(u.) Mekka a' puszta Arábiának a' veres tengerhez eggy napi járó földre fekvő nevezetes városa, holott vagon az úgy nevezett *Caoba*, az az, az a' szent ház, mellyet a' Mahometanusoknak vélekedések szerént *Abrahám*

Olasz Ország.

Múlt hólnapnak 15 dik napján, a' mellyen t. i. ennekelötte 20 esztendővel a' mostani Sz. Pápa VI *Pius*, ezen sz. hivatalra választatott és emeltetett, mind maga ö Szentsége, mind az egész Kárdinalisi gyülekezet meg jelentek a' *Vaticanában* lévő *Sixtus* Pápa kápolnájában, holott *Valenti Gonzága* Kárdinal éneklette el a' sz. misét. Mindnyájan nagy áhétatossággal vitték végbe szent kötelességeket. Az egyházi Birodalomban (*in Statu Ecclesiastico, sive Patrimonio S. Petri*) keménnyen verbuálnak a' Pápa katonák, 's minden ifjú, a' ki 3 esztendeig való hadi szolgálatra kötelezi magát, három *Scudit*, az az, hat forintot kap iktatóba. — Nem régiben egy nevezetes könyvet adott ki egy *Califronia Rosina* nevezetű Grófné Rómában, az asszonyi nemjussainak védelmezéséről, mellyben elsőben is azokat az okokat beszéli elő, mellyek miatt kevesebb értelem, és ítélő tehetség tulajdonítatik az asszonyoknak, mint a' férfiaknak, az után azokat a' tudós asszonyokat említi, a' kik mind különös tálentomaik, mind hasznos munkáik által nagy hirt és örök emlékezetet szerzettek önnön magoknak.

Dánia.

Koppenhágából Martziusnak 15-ös napján. Múlt Februáriusnak 26-ik napja felettébb szerentsétlen

Patriárka épített, a' holott ök a' *Kis Bejrámot* inneplik, és a' hová minden igaz musulmannak életében leg alább egyszer el kellett menni — és azon kútnak vizéből, mellyet az angyal *Hagár* és *Ismael* szomjúságaiknak eny-

vólt ezen királyi városra nézve, a' mellyen a' királyi lakó palota, az úgy nevezett *Christiansburg*, mellynek mássát alig lehetett Európában találni, tsak nem esélzen meg eméltetett a' kégyetlen tűz által. Dél tájban kezdődött a' gyűladás *Krestely* hertzegnek, az örökös hertzeg fiának lakó szobájában, a' melly olly nagy hitelenséggel el borította az egész épületet, hogy lehetetlen vólt annak eleit venni. A' szobákban lévő arany 's ezüst edények, és a' királyi betses portékák ki ragadtattak ugyan a' tűzből; ellenben a' házi bútorok, és az udvari tiszteknek vagyonnok mind porrá égtek, úgy hogy sokaknak közülök, a' rajtok lévő köntösnél egyebek nem maradt. Emberek is nem kevesen eméltettek meg a' tűz által, kiváit azok között, a' kik a' felső contignátiókban laktanak, 80 ra tétetik ezeknek száma. Szerentsére a' leveles és fegyveres táruk, mellyek tsak egy köz köfal által vóltanak a' királyi palotától el választatva, épségben meg maradtak. Az öszve olvadt arany és ezüst többire mind meg találtatott a' hamu közt. Ezen palotának köfalainál egyéb nem maradt.

Magyar Ország.

Szegeden Kos havának 7-dikén 1794.

Azon szerentsétlenség, melly Magyar Országának sok városaiban szomorú nyomdokait hagyta

hitésére nyitott, innya. — Medina bődög Arábiában fekszik, három napi járó földre a' veres tengertől; ottan született Mahomet Próféta. ottan hólt meg is, 's ottan vagyon temető helye és koporsója is, mellyet minden igaz musulman köteles, ha tsak egyszer is életé-

pufztításának, az idén Szeged várossában is meg történt: tudniillik a' múlt hólnapnak 22-dik napján dél után mintegy 3 órakor tűz támadott a' város szélén, mellyet az akkori irtóztató szél olly hirtelen és olly nagyra el terjesztett, hogy kevés idő alatt egész a' Tisza partyáig az irányozattyában lévő házakat és épületeket elébb semmivé tette, mintsem hogy idejek lett volna a' meg ijedt lakosoknak azokból jószágotskájokat ki takarítani; mintegy 130 házakat tett hamuvá, és birtokossáikat kóldússá ezen szerentsétlen történet; melly még nagyobbra nevedett volna, ha este felé önnön maga a' szél e' sok bóldogtalannok jajgatásokra meg nem tsihedt volna. A kik is bé következvén az éjtzaka, a' számtalan gerendáknak, szeleményeknek, ágásoknak szikrázó tüzeinél nézegették, keresgették üszögös maradványait elébbeni jószágoknak: együtt sirt az atya a' fiával, az anya tsetsemőjével, látván, hogy tsak annyi sem maradt vagyonokból, mellyel akkor estve éhező gyermekeinek kívánságát meg enyhithették volna.

Ezen szerentsétlenség, mellynek mássáról még a' leg öregebb Szegediek sem emlékeznek, városunk könyörülő lakossainak szívét meg illetvén, más nap mingyárt sok eleséget, kenyeret, szalonát, eggy szóval minden bóldogtalannak eleség-

ben meg látogatni. A' leg nevezetesebb Mosé, az az, mahometanum templom az, mellyben a' nevezett nagy Prófétának, és minden nevezetesebb Califáknak holt testeik fekszenek, és a' melly Mosal-Kibunak, az az, szentek szentének neveztetik, mellybe semmi némü eretneknek nem szabad bé menni.

béli segítséget öfzve gyűjtöttek, pénzt is már mintegy két ezer forintokat öfzve adtak; azon kívül fát, nádat, 's más égyebet, kitől mi telhetett épületeiknek helyyre állítására küldöttek, a' mellybe maga a' nemes város is a' közönséges tárból már 1777 fenyő szállal segítette őket károk és szükségek vólta fzerént. — Ajánltatnak ezen bóldogtalanok más nemes városoknak könnyörületességébe is, mellyek valóban örülhetnek azon, hogy mentek lévén a' fzerentsétlenségétől, ember társaikon segíthetnek.

Újságot égyebet nem tudok írni, hanem hogy ide jöttek 20 ik Decem berbe a' Frantzia tizt foglyok *Temesvárról*; eleintén szabadon jártak, sokan pedig még katona kísérok néikül, a' mikor is közzülök égy 's kettő a' *Philosofiában* a' *praelection* is meg jelent; folytatták vólna ezen szándékokat tovább is, és terjesztették vólna esmerettségeket; de a' várbeli Komendáns úr őket a' várból már ki nem bocsátta egyébb helyyre, a' piatzon kívül, különös tiztelettel lévén azon kívül némellyek iránt.

Gyuláról Martz. 1-ső napján. Szomorú újsággal kedveskedhetem az úrnak, mert ezen a' tájékon is iszonyú nyomdokait hadja maga után a' tűz; most a' múlt hólnapnak 26-dikán ide leg közelebb fekvő *Ketteggyháza* helységében, melyet Tek. *Lukáts Gergely* úr néhai *Andrásy Sigmund* úrtól árendában bir vala, az abban lévő épülettye véletlenül meg gyúlada, mellyben 300 mázsa szalonnája, 3000 köböl búzája, és gabonája, úgy más egyébb gazdasághoz tartozandó szerei, házbeli ingó jószágaval égyetemben az irgalmatlan tűz gyomrának áldozattyává lettek, melly tűz a' szélnek serkengetése miatt harmad napig emészttette azon épületnek fából készült miveit. A' kárt, a' roppant épületen kívül, könnyen lehet 15000 forintra számlálni.

Máramaros Vármegyéből, nevezetesen Szigetről 20 Febr. Ez előtt mintegy két, avagy három héttel, a' *Kovinai* havasokon keresztül, Lengyel Országból jöttek valami madarak, olyan sokasággal, mint a' sáskák szoktak járni, úgy hogy a' napnak világát is el vették, a' merre el repültek. A' többi közt égyfzer valamellyik erdőben meg szálván, egy fát vágni ki ment ember közikbe tsapott, mellyen a' mérges madarak meg bosszonkodván, reá támadtak, és mivel sem fejének, sem derekának, mellyeket czondrájával bé fedezett vala a' szegény ember, nem árthattak, kezeiből és lábaiból annyira ki szivták a' vért, hogy eggynehány nap múlván meg is hólt. Ezek a' még eddig országunkban nem tapasztalt állatok hasonlók a' czinegéhez, szárnyok fejer, orrok hosszú, és senki sem tudja mifélék legyenek. Innen az Ungvári erdők felé vették úttyokat.

Szala Vármegyéből. — Néhai Tek. Nemes Nzetes és Vitézlő Szinerfzegi *Keresztúri József* Agens úr, Tek. Nemes Szala 's Temes Vármegyéknek Tábla birája, múlt Januáriusnak 29 ik napján hólt meg közöttünk, hosszas tüdő eméltő nyavalyával való küzködése után, minekutánna mind kedves háza népéről való végső rendelését meg tette, mind pedig a' Sacramentomokkal rendesen, és mint jó keresztény emberhez illett, élt vólna. Ez a' mind természeti, mind erköltsi tulajdonságairól, mind a' két Magyar Haza előtt elegendő képen isméretes férfiú, *Stridinában*, avagy *Strigoniában*, *Szala* Vármegyének mező városában, *Sz. Jeromosnak* hazájában, 1739 dik esztendőben Febr. 20-ik napján született e' világra, és minekutánna tanulásának pálya futását ditsiretessen el végzette, és néhány közönséges hivatalokat is viselt vólna, 1771-dik esztendőben ide *Betsbe* jövéen udvari Agenségre emeltetett, és azt olly hiven, gazán, serényen, és jó lelki ismérettel folytatta, hogy a' nyúghatatlan irigység sem találhatott benne gántot. Tsendes karaktere, jó szívüése,

szin mutatás nélkül való barátságga, jámborsága, 's egyéb nevezetes virtusai által annyira magához vonta az ötet személyesen isméröket, sőt még azokat is, a' kik levelezéseiben, és tudós munkáiban ismérhették, hogy nemcsak életében, hanem hólta után is, ditséretessen emlékeznek felöle. Rendes hivatallya mellett, sok jeles írásai által szolgált a' Magyar Hazának, mellyekben örökké fel fog érdemes neve maradni. Minekutánna a' száraz nyavalya eröt vett vólna rajta, udvari Agensi hivatallyát, ditsiretes nyomdokait mindenekben követö nagy érdemü testvér öttsének, Tek. N. és Vitézljö *Keresztúri István* úrnak adta által, a' ki is mind tsendes erköltsi karaktere, mind hivatallyában eddig is már eléggé ki nyilatkoztatott fáradhatatlan szorgalmatossága által, tökéletessen bé fogja a' Magyar Nemzetnek róla vett reménységet tellyesíteni.

Elegyes Történetek és Tudósítások.

Hoche Generálnak, a' Moseli Frantzia ármádia mostani fő kórmányozójának kvártéllya *Thionvillé* ben Fr. *Luxenburgnak* erős városában vagyon, melly másként *Didenhofen*-nek neveztetik. A' nevezett tartománynak kórmány széke parantsolatot adott ki, hogy a' falusiak illendöképen mivellyék gyümölts termö földjeiket, és minekutánna végbe menénd az aratás, adják fel írásban, mennyi gabonájok fog teremni, és a' mi nélkül el lehetnek, adják által recepisse mellett a' respUBLICÁNAK számára. Ennekfelette arról is parantsolat ment ki, hogy minden kriptákban, kopersókban és sirokban találtatandó értz, vitettesen fel, 's adattasson az ártilléria számára, az azokban fekvö holt testek pedig emélttessenek meg méz által.

Néhány közönséges leveleknek jelentések szerint, ismét fel támadt *Dümurier* Generál halottaiból, hanem mellyik szögeletében légyen e' vi-

lágnak, nem tudatik, elég az ahoz, hogy ő ismét egy plánust készített a' pártos Frantzia nemzeteinek meg győzettelésére.

A' *Frankfurtba* küldete t Frantzia Commis-sariusok, igen nagy dolgokról tapasztaltainak álmodozni. A' többi közt azt beszélik, hogy a' Fr. respublikának még ezen esztendőben 19 száz ezer főből álló gyalog, és hat száz ezer főből álló lovas serege, 's 160 ezer ágyúja fog lenni. Talám ugyan azt gondollyák kakas uraimék, hogy a' mi fejeink is szalmával vagynak meg töltve, 's oly könnyen hitelt fogunk az ő esztelen képzelődéseiknek adni, a' mint ők gondollyák. — Annyi száz ezer emberből álló seregek tartására pénz, kenyér, hús, és más is szükséges, melyekkel nem igen bővelkedik kedves hazájok. — Ennekfelette ne gondollyák ökemek, hogy az Európai hatalmasságoknak hadi seregei öszve kaptsolt kezekkel fognák az ő esztelen tselekedeteiket nézni. Nékünk is vagynak kezeink, fegyverünk, erőnk, és olyatén tálentomú, 's tapasztalású hadi vezérjeink, a' kik valamiképen eddig, úgy ennekutánna is héjjába valókká telzik bolond agytól származott gondolattyaikat.

A' *Vendei* Rojalisták egy apostoli vicáriust, avagy püspöket kértének a' Római Sz Pápától azoknak a' Frantzia tartományoknak nevekben, a' mellyek a' szent székhöz, és a' Római Anyaszenteggyházhoz való hivségeken meg maradtanak. A' Sz. Pápa a' *Doli* püspököt rendelte oda, a' ki t. i. a' *Nantesi* parantsolatnak el töltetését XVI *Lajos* királynak nem javaslotta.

Frantzia Országban közönséges böjti napok rendeltettek, olly végből, hogy az által jobban meg szaporodjék a' szarvas marha. A' *Rysseli* és *Mobözi* őriző katonák csak kéttzer esznek egy héten húst, a' több napokon pedig, hüvelykes veteményből, 's télztából készült étkekkel biztatják az éhség miatt korgó gyomraikat.

A' múlt 1793-ik esztendőben 14 millió 580569 rubelt érő jószág vitettetett bé a' *Kronstadti* és *Pétersburgi* kikötő helyekbe; az onnan ki vitetett portékáknak betse pedig 23 millió 757954 rubelre ment, következésképen 9 millió 177385 rubel nyeresége vólt az Orosz Birodalomnak a' múlt esztendőben, mellyből azt a' következtést lehet ki húzni, hogy ottan igen szépen virágoznak a' mesterségek és kereskedés. Ezen kívül a' harminzadokból, vámokból, és a' meg tiltatott portékáknak confiscációjából 2 millió 795941 rubel ment bé a' közönséges kistárba, és így sokkal kevesebb mint 1792-dik esztendőben, a' midőn négy millió 109074 rubelre ment a' confiscáltatott idegen portékáknak betse, mellyből ki tettzik, hogy a' múlt esztendőnek Aprilis hólnapjában ki hirdettetett tilalomnak nagy haszna vólt.

Eggy Párisi orvos Doctor igen hatalmas eszközt talált a' közhvénynek gyógyítására, melly Guajacumból készítettett Elixiriumból mondatik készítettetnek lenni. Ha igaz, bár tsak közönségesse tétetene ez a' szer, sok száz ezer ember meg szabadúlna ettől a' felettébb el hatalmazott nyavalyától.

Múlt hólnapnak utólsó napján eggy közönséges parantsolatot méltoztatott ő Felsége örökös Birodalmaiban kiadni, mellyben minden szüléknek kegyelmessen parantsoltatik, hogy mind ferfi, mind leány magzattyaikat közönséges iskolákba küldgyék, szorgalmatossan tanitassák mind a' tudományokra, mind pedig a' kégyességre, és semmit el ne mulassanak, a' mi ifjúságnak jó neveltetésére szükségesnek és hasznosnak lenni láttatik.

Genevában 30 ezer irtó forma vas kapát készítettnek, mellyeknek segítségek által a' nagy hegyekre fel akarnak mászni.